

Hea lugeja!

Eelmise uudiskirja ilmumisest on möödas juba kaks kuud, ent nüüd oleme tagasi. Küll aga on Lõuna-Eesti turismivaldkonna uudiskirja maastikul peatselt värsked tuuli puhumas. Nimelt plaanime koos SA Tartumaa Turismi ning Tartu linna avalike suhete osakonnaga kõigi eraldiseisvad uudiskirjad ühiseks, veelgi huvitavamaks ja paelavamaks koondada. Et aga mitte ära sõnuda, siis kirjutame tollest uudiskirjast uuesti siis, kui juba rohkem põhjust 😊.

Talv on olnud pikk ja ilmatargadki ei ennusta veel niipea lumehangede kadumist. Seega on paras aeg võtta sellest kord päikselisest, siis sombusest kevadeootuses kuust kõik, mis võtta annab. Esmalt tasub käsile võtta naistepäev 8. märtsil ja mõelda, miks naistepäev üldse tekkis – sel päeval korraldatakse vägivallavastaseid aktsioone, rahvusvahelisi foorumeid, räägitakse naiste muredest ja probleemidest.

Teine püha – vastlapäev (sel aastal samuti 8. märtsil) – on eesti rahvakalendis viimane päev enne ülestõusmispühadele eelnevat varakevadist seitsmenädalast suurt paastu. Et paastuajal olid keelatud lõbustused ja rammus toit, siis kasutati vastlapäeval juhust, et enne veel korralikult pidutseda ja süüa, Lõuna-Eestis peeti näiteks pudrupäeva, Mulgimaal oli kombeks valmistada vastlakorpe. Siinkohal on paslik anda ka väike õpetus vastlavurri tegemiseks: tee sea sääreлуу keskele auk, aja nõör läbi ja tõmba see hooga undama.

Lisaks tähistati vanadel aegadel ja tähistatakse nüüdki sorokasveeti ehk tsirgupäeva (9. märtsil, tuntud üksnes Setomaal), mis on rahvakalendis tõeline lindude päev. Öeldi, et soojal maal pöörab nelikümmend lindu suu suve poole ja pea päeva (päikese) poole, alustades rändamist meie poole. Tähistatakse ka maarjapäeva (25. märtsil), mis on üks tähtsamaid kevadtalviseid pühi. Maarjapäevaks tuli lõpetada talvised naistetööd kangaste kudumine ja ketramine. Nii et mis muud kui väikese Anu Tõrsi esitatava „Kevadmarsi“ saatel kärmelt talitöösid lõpetama!

Sinu

SA Lõuna-Eesti Turism

*Kas teadsid, et...
...vastlapäeval lasti liugu, et
kindlustada hea linasaak.
Lisaks lauldi ja loitsiti liu laskmise
ajal linaloitsu, kus kõik saaki
ohustavad umbrohud üles loeti, et
neid siis linapõldudelt ära peletada.
Mida pikem liug, seda rohkem
kahjutegijaid sai üles loetud
ja seda parem saak usuti
ka tulevat.*

Aprillikuu numbris

- Uudised sihtasutuselt
- Maakondade kevadised tegemised
- VI Võhandu Maraton – mis see on ja kellele?
- Ja muud põnevad tegemised-lood 😊

Uudiskirja aitasid kokku panna: Teele Kaeramaa (Jõgevamaa TIK), Margita Kipasto (Võrumaa TIK), Sille Roomets (Valgamaa Arenguagentuur) ning Ülle Pärnoja (MTÜ Setomaa Turism).

Kui tead kedagi, kes uudiskirja ei saa, aga peaks saama, anna teada – info@southeastonia.ee.
Samale aadressile anna teada ka siis, kui soovid end uudiskirja saajate seast eemaldada.

Üleskutse turismiettevõtjaile!

Lugupeetud ettevõtja!

Kutsume sind üles saatma meile oma põnevaid pakkumisi suvehooajaks, eelistame pakkumisi, milles on vähemalt kahe ettevõtte teenused, ikka selleks, et ka välisturistile läbi ahvatlevate pakumiste edasi anda (Lõuna-)Eestimaa ehedust. Meie paneme põnevamad pakkumised kokku, tõlgime need ja edastame oma koostööpartneritele välisturgudel. Nimetatud ettevõtmine toimub koostöös Tartu Linnavalitsuse ja SA Tartumaa Turismiga. Pakette ootame kuni 1. aprillini aadressile info@southestonia.ee.

Ära jäta head võimalust kasutamata, saada oma parim pakkumine teele juba täna!

SA Lõuna-Eesti Turismi tegemised ja uudised

Sihtasutuse tagasivaade senitehtule

Lõuna-Eesti turismikonverents 1. detsembril Tartus

• Lõuna-Eesti Vene turule suunatud turismikonverents alapealkirjaga „Kes naabrit ei märka, see kasu ei lõika!“ toimus küll juba 1. detsembril 2010, ent kokkuvõtte toome Sinuni nüüd. Huvi konverentsi vastu oli oodatust märksa suurem, kohale tuli ligi 150 turismihuvilist, ettevõtjat ja arendajat. Esinejad keskendusid sellele, mida me saame venelastele pakkuda ja mida venelased meilt ootavad (teeninduskultuur, puhas loodus, mitmekülgne toit jne), millised on need sihtgrupid, kes Lõuna-Eestit põhiliselt külastavad ja mida nad siin teha soovivad (öko- või maaturism, spaaturism ning perepuhkus). Pea kõik ettekanded rõhuvad venekeelse teeninduse (sh kodulehed) vajalikkusele, sest praegu on paljudes Lõuna-Eesti turismiettevõtetes ning toitlustuskohtades, mis Vene turule keskenduvad, venekeelne teenindus veel üsna puudulik. Eriti soojalt võeti vastu Olga Einasto ettekanne teemal „Kuidas Lõuna-Eestit turundama ei peaks?“ Suur aitäh kõigile ettekandjaile!

• Samal päeval, **1. detsembril** toimunud pidulik vastuvõtul Tartus tunnustati ka 2010. aastal enim silmapaistnud turismiobjekte ja -sündmusi. Konkursi „Ehe Lõuna-Eesti“ raames tunnustas SA Lõuna-Eesti Turism nõukogu Eesti Maanteemuuseumit ja Alatskivi lossi ning 2010. aasta parimaks turismiobjektiks valiti **kogupere mängumaa Vudila** Jõgevamaal. Parima turismisündmuse nominentideks nimetati Võrumaal toimunud kohaliku toidu mess „Uma mekk“ ning Lüübnitsa sibula- ja kalalaat Põlvamaal, ent 2010. aasta prima turismisündmuse tiitel läks samuti Jõgevamaale, **Suurele Paunvere väljanäitusele ja laadale**. Lisaks tunnustati fotokonkursi parimaid piltnikke, kes lõunaestlaslikku ehedust fotoaparaati jäädvustanud olid. Parimaks osutus Uno Rootsmaa foto „Võrtsjärve ääres,“ auväärsele teisele kohale tuli Liis Koseri esitatud „Hunnik ilveseid.“ Tunnustasime ka oma lemmikut, milleks oli Annely Jakseni foto „Looduslapsed.“ Kõiki fotokon-

kursil osalenud fotosid saab vaadata SA Lõuna-Eesti Turismi Facebooki kontol www.facebook.com/lounaeestiturism.

- Hea meel on teada anda, et ka Lõuna-Eesti võõrkeeli kõnelevad sõbrad saavad nüüd meie tegemistel silma peal hoida – loodud on Tartu ja Lõuna-Eesti ühine Facebooki konto, mida ka kohalikel tasub aegajalt kiigata: www.facebook.com/southestonia.

Uno Rootsmaa „Võrtsjärve ääres“

- Jaanuari algul liitus sihtasutuse töötajatega noor ja särtsakas Raina Gerassimov, kes õpib Tartu Kutsehariduskeskuses turismikorraldust. Algselt tuli Raina meile praktikale, ent peagi võtsime ta ka väliturundusprojekti juhtima.

Matka mess Helsingis

- Suur messisagin sai alguse 20.-23. jaanuaril peetud ja juba 25. korda toimival Põhjamaade suurimal turismimesil **Matka** Helsingis. Osalevaid maid oli sel korral üle 70 ja eksponente üle 1200. Seekordse messi teemaks oli „Kujutle tulevikku“ ning partner-maaks oli sel aastal Eesti. Lõuna-Eestit esindasid Tuija Mononen, Siiri Toomik, Tõnis Korts, Marina Lauk ning Angela Aru.

- **9.-13. veebruaril** korraldati mess **Reisen Hamburg** Saksamaal. Turismimesi teemavaldkondadeks olid sedakorda rahvuslik ja rahvusvaheline turism, rattaturism ning välismaailm, samuti pöörati tähelepanu haagiselamuga reisimisele. Lõuna-Eesti lippu hoidsid kõrgel SA Tartumaa Turism ning SA Lõuna-Eesti Turism (aitäh Margita Kipastole!), kes osalesid messil kaaseksponendina Mare Baltikum Reisen pinnal.

- **11.-13. veebruaril** toimus juba 18. korda korraldatav **Balttour** Lätis, tänavu oli teemaks „Läti parimad turismisihtkohad“. Messist võttis osa 250 eksponenti rohkem kui 20 riigist ja külastajaid oli ligi 40 000. Lõuna-Eestit esindasid oma väljapanekutega Võrumaa (sh Kubija hotell-loodusspaa), Valgamaa, Pokumaa ja Liikluslinnak ning SA Lõuna-Eesti Turism (sh Eesti Maanteemuuseum ja Põltsamaa Loss).

SA Lõuna-Eesti Turismi kultuuritrükis

- Väga hea meel on kuulutada, et mõlemal viimatimainitud messil tutvustas Lõuna-Eesti end uhiuute atraktiivsete looduseaktiivse puhkuse ning kultuuri-ajaloo trükistega, sest eelmistest Lõuna-Eestit tutvustavatest trükistest on möödas pea 8 aastat. Trükised valmisid soome-, vene-, inglise- ning saksa keelsetena ning neid aitasid koostada maakondade turismiarendajad. Trükistega saad tutvuda me kodulehel www.southestonia.ee.

- **18.-20. veebruarini** peeti aga Tallinnas järjekordset, juba 20. **Tourest** messi, kus ka kõik (Lõuna-)Eesti maakonnad kohal olid. Kagu-Eesti (Valga-, Võru- ja Põlvamaa) kutsus kõiki ka sauna, tutvustades suitsusauna, kuna Kagu-Eestis on mitmeid põnevaid saunateenuste ja -toodete pakkujaid ja on algatatud projekt „Savvusann inimkonna vaimse kultuuripärandi (UNESCO) kaitse alla“. Koostööna Võru-, Valga- ja Põlvamaa ettevõtjatega anti välja piirkonna parimate saunadest infotrükis „Sauna!“ Lisaks esindasid end atraktiivselt ka kõik teised Lõuna-Eesti maakonnad.

Tourest 2011 Tallinnas

- 2011. aasta on sihtasutuse nõukogule olnud kiire, kohtunud on juba kaks korda, kus on arutatud 2011. aasta plaanitavaid tegevusi ja eelarvet, mh Tallinnasse loodava Eesti Külustuskeskuse temaatikat. Nüüdseks on 2011. aasta eelarve ning tegevuskava kinnitatud.

- Veebruarikuus kohtusid sihtasutuse nõukogu ning EASI ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi esindajad, et arutada tulevasi koostööplaanide

Kohe-kohe tulemas

- 2011. aastal plaanime lisaks turundustegevustele oluliselt elavdada ka koolituste ja koostöö tugevdamise valdkonda, sh viia läbi infopäevad turismiettevõtjatele Venemaa, Saksamaa ja Läti turu teemadel, koolitada majutusettevõtete administraatoreid ja viia läbi vähemalt sama menukas turismikonverents kui 2010. aastal. Ka plaanime jätkata järjepidevat maakondade turismiarendajate koostöötlemist ning ümarlaudu, edasigi anda välja uudiskirja, korraldada turismiasjalistele õppekülastusreis Lõuna-Eestis (et teaksime, millega naabrid tegelevad) ja astuda esimesed sammud Lõuna-Eesti turismiettevõtjate koostöövõrgustiku loomiseks.

*Kas teadsid, et...
...vastlapäev oli paljuski püha – naised käisid sel päeval kõrtsis linapikkust joomas. Seda joodi enamasti otse pudelist – siis sai ikka pikka voolu, mis pidi taas linadele lisakasvu andma.*

- **29. ning 31. märtsil** tutvustame Venemaa (Moskva ja St. Peterburgi) reisikorraldajatele Lõuna-Eesti ja Tartu põnevamaid suviseid tegemisi ning külastuskohti. Tartu ja Lõuna-Eesti ühisettekande teeb Mare Raid.

Märtsikuu tegemised Lõuna-Eestis

Asjalikud tegemised

- **Alates 4. märtsist kuni 1. aprillini** saab Kesk-Eesti Kunstigaleriis pART Põltsamaal nautida Jõgevamaa Fotokunsti Arenduskeskuse ühisnäitust. www.kunstikool.ee

- **13. märtsil** võlutakse kevadet välja Põlvamaal Moostes peetaval kevadturul.

- **18.-19. märtsil** ootab mess „Suvi 2011“ kõiki Tartu Näituste messikeskusesse. Mess toob huvilisteni suvepuhkuse veetmise võimalused Eestis ja kaugemal. Talvel unista, kevadel planeeri ja suvel teosta! Ning kõrvalhallis toimub juba traditsiooniliselt moto- ja elustilimesse Motoexotika 2011.

kogukonna edendajaks. www.puhkaeestis.ee/et/eesti-turismiarenduskeskus/spetsialistile/turismi-tootearendus/eden-2011

Metsamoori Perepark

- Taas on avatud konkurss „Eesti avastamata aarded 2011. Turism ja taastatud ajaloolised paigad“, mis on seotud 4 aastat tagasi algatatud projektiga „European Tourist Destinations of Excellence“ (EDEN). Eelmisel aastal pälvis võitjatiitli SA Võrtsjärv kui veeturismi sihtkoht, seekord leiavad tunnustamist sihtkohad, kus on taastatud ja muudetud turismiatraktsiooniks kohalikul ajalool põhinevaid vaatamisväärsusi, kohti, objekte, mille algseks loomise eesmärgiks ei olnud turism, kuid mis läbi taastamise on muutunud kohaliku turismiettevõtluse ja

kogukonna edendajaks. www.puhkaeestis.ee/et/eesti-turismiarenduskeskus/spetsialistile/turismi-tootearendus/eden-2011

- Varsti on aeg küünlad kappi peita ja mõnusa päikesega kurameerima hakates suve planeerida. Algab registreerimine Metsamoori naiste- ja suvelaagritesse: Naistelaager, Eluisu laager, Ravimtaimelaager kogu perele, Umbrohugurmaanlus ja Joogalaager. www.metsamoor.ee/metsamoor/naised.html

- Alanud on registreerimine Lõuna-Eesti suurimale, rahvusvahelisele aerutamismaratonile – Võhandu Maratonile, mis toimub 30. aprillil. Vaata lisaks siit: www.vohandumaraton.ee.

- Võrumaal valmis uus tootekataloog, kuhu on koondatud info Võrumaal tegutsevatest turismiettevõtjatest, lisaväärtus on kataloogis olev maakonna ja tähtsamate asulate kaardid. Kataloog on kättesaadav kõigis Lõuna-Eesti turismiinfo- ja külastuskeskustes.

*Kas teadsid, et...
...käädrapäeval oli
väga oluline usside ja
putukate tõrjumine,
milleks tuli lõnga kerida
(ussid on kerad).*

• **26. märtsil** põristatakse mootoreid Jõgeva vallas, Linnamäel, kus toimub Kevadkross.

• **22.-25. märtsil** on kõik oodatud osalema Seto Talumuuseumi kevadvaheaja programmis. www.setomuuseum.ee/content/view/34/57/

Elevuse tekitajad

• **20. märtsil** korraldatakse Mooste Folgikojas Lõuna-Eesti liikumisfestival „Mina ja Sina“, 7-10-aastastele lastele pakutakse põnevaid liikumiskavasid koos ema või isaga. Festivali juhib ja muusikalist elamust pakub Hanna-Liina Võsa. Avatud kohvik ja kevadkompositsioonide lett.

• **21.-27. märtsil** toimub Tartus visuaalse kultuuri festival „Maailmafilm“, mis on erinevate kultuuride kohtumispaik ja aastaringne visuaalse kultuuri, etnograafiliste ja dokumentaalfilmide Tartusse tooja. Programmis on antropoloogilise kallakuga dokumentaalfilmid, mis tutvustavad erinevaid ühiskondi ning võimaldavad kaasa mõelda erinevatele eludele ja maailmanägemise viisidele. www.worldfilm.ee/

Lumehotell Võrumaal Ürgoru Nõiarigis

• Tule Võrumaale ekstreemsusi nautima! Uhtjärve Ürgoru Nõiarigi territooriumil saad käia lumesaunas ja ööbida Eesti esimeses lumehotellis. www.noiarik.ee

• Otepääl avati uus kohvik intrigeeriva nimega I.u.m.i. Selle peremees Veikko Täär näeb kohvikut kooskäimise ja nautimise kohana, kuhu tahaksid tulla külalised ka maailma teisest otsast. Siin korraldatakse ka kunstinäitusi, muusikaõhtuid. www.lumikohvik.ee, otsi ka Facebookist!

Otepää Talispordimuseum

• Tehvandi spordikeskus sai endale uue talispordimuseumi, mis asub tegutsema Eesti Spordimuseumi filiaalina. Väljapaneku kroonijuvelideks peavad ekspositsiooni koostajad Eesti talisportlaste olümpiamängudelt ja teistelt suurvõistlustelt võidetud medaleid ja auhindu, samuti erinevate talisportlaste võistlusvahendeid ja

-riietust. Huvilised saavad oma suutlikkust testida kuulsast Tehvandi tõusust üles rühkides ja võrrelda võimeid talviste sportlaste võistluskiirusega. Kaasa saab elada lume sünnile ning tutvuda suusamäärimise saladustega. www.spordimuseum.ee

Koolitume ja reisime

- SA Valgamaa Arenguagentuur korraldab Valga maakonna turismiettevõtjatele Leader meetme projekti abil internetiturunduse koolituse, mille abil tõstetakse turismivaldkonna väikeettevõtjate teadlikkust internetiturunduse rakendamise võimalustest ning ergutatakse koostöö soodustamist ja arendamist ühisturunduse vallas. Ka valmistab arenguagentuur ette giidide atesteerimist Valgamaal.

Teeme projekte

- SA Valgamaa Arenguagentuur alustab tegevusi projekti „Valgamaa turismitoodete tuntuse tõstmine“ raames. Projekti jooksul valmib turismitoodete arendamise ja turundamise strateegia, valmistatakse digitaalsed infokandjad, maakonna videoklipp, luuakse E-pood turismiveebi juurde jpm.

- Ka alustas SA Valgamaa Arenguagentuur Leader meetme projekti “Valgamaa maine ja atraktiivsuse tõstmine läbi koostöö” tegevusi eesmärgiga koostöös erinevate valdkondadega (turismiarendajad, arendusorganisatsioonid, avalike suhete juhid, käsitöölised, harrastusteatrid, oma-valitsused jt) kirjeldada Valgamaa paikkondlikku eripära, luua oma lood ja eripära rõhutavad sümbolid ning meened, tekitada ühine õlg-õlatunne, mis viiks edasi uute ideede, tegevuste ja jätkuva koostööni ning tõstaks Valgamaa mainet ja atraktiivust.

Jõudu!

Kas teadsid, et...

...maarijapäeval vaadati üle säilitatud kapsad (palju seemneid ennustas kahjureid ja kehva saaki), külvati esimesed kapsaseemned. Suurte kapsaste saamiseks keriti suuri lõngakerasid ja küpsetati suuri pannkooke ning karaskeid. Viljandi-, Valga-, Võru- ja Setumaal nõuti seejuures valgete rõivaste kandmist, mis on kapsamaagias väga olulise tähendusega.

Fototurism maalilisel Põlvamaal?

Jah, justnimelt!

Foto: Arne Ader

Põlvamaal, endises Mooste Viinavabrikus ei tegeleta praegusel ajal mitte enam viina valmistamise, vaid veelgi põnevama ettevõtmisega. 2010. aasta oktoobris avas seal ukсед Eestis ja lähimaades ainulaadne koht – Eesti Fototurismi Keskus. Keskus soovib arendada Eestis fototurismi ning pakkuda kohalikele ja võõramaa fotoograafihuvilistele võimalust täiendada oma pildistamisoskusi.

Minna Jõgeda, Eesti Fototurismi Keskuse juhataja ütleb, et fototurismi näol on tegemist üsna populaarse hobiga nii Eestis, Euroopas kui mujal maailmas. „Fototurism on reisimine koos kaameraga ja selle eesmärk on mitte ainult mälestustesse, vaid ka pildile jäädvustada võimalikult palju kauneid hetki, linde, loomi, maastikke jms.“

EFK sai alguse sellest, et imekaunis, 1909. aastal ehitatud Mooste mõisa viinavabrik Põlvamaal vajas taastamist. Seejärel vajas hoone ka välimust toetavat sisu. Et keskuse ideaalne asukoht ja eheda looduse vahetu lähedus lausa kutsuvad fotograafiaga tegelema, oli viinavabriku muundumine fototurismi keskuseks igati ootuspärane.

Professionaalile või huvilisele?

Kõigile, kes pildistamispiisikuga nakanud! Kõige tähtsam on huvi fotograafia vastu. Minna Jõgeda selgitab: „Kuna fotograafia all võime mõelda nii pildistamist kui pildile jäämist, on kõik huvilised oodatud.“ Keskusesse oodatakse nii algajaid kui edasi jõudnud fotohuvilisi, tegevust leiavad makrofotograafid, linnu- ja loomapildistajad ning arhitektuurihuvilised. Pildistama kutsub esmalt maja ise – mitmepäevasteks pildiretkedeks on sisustatud hubane külalistemaja ning õhtutundidel saab külaline kätt proovida või kaunid jäädvustused välja printida fototurismi keskuse studios. Põnevamad külaliste tehtud klõpsud kogutakse kokku ning ühel hetkel näidatakse neid ka laiemale publikule.

Lisaks pakutakse fotokeskusesseminare, fotokoolitusi eraisikutele ja meeskondadele ning fotoretki, kusjuures koolitusi viivad läbi Eesti parimad loodusfotograafid. Siiani on populaarseimad olnud Urmas Tartese, Arne Aderi ja Remo Savisaare koolitused. Ent kes koolitustel osaleda ei soovi, saab ka lihtsalt koos juhendajaga metsa või mujale loodusesse pildistama minna. Kõige põnevam tegevus EFKs on praegu aga varjest pildistamine – võimalus pildistada või jälgida metsikuid loomi ja linde (nt rongad, merikotkad, põdrad, rebased) nende looduslikus keskkonnas.

Kõrged sihid

Mooste viinavabrik Põlvamaal, kus nüüd asub Eesti Fototurismi Keskus

*Kas teadsid, et...
...maarjapäeval vaadati üle
säilitatud kapsad (palju seemneid
ennustas kahjureid ja kehva saaki),
külvati esimesed kapsaseemned.
Suurte kapsaste saamiseks keriti
suuri lõngakerasid ja küpsetati
suuri pannkooke ning karaskeid.
Viljandi-, Valga-, Võru- ja
Setumaal nõuti seejuures valgete
rõivaste kandmist, mis on
kapsamaagias väga olulise
tähtsusega.*

Jõgeda sõnul on EFK-l sihikul suur ja üllas eesmärk – saada juhtivaks fototurismi keskuseks Eestis ja lähiriikides. Ajalooline viinavabrik, tiptasemel koolitajad ning ilus Lõuna-Eesti loodus loovad selleks ka imehead võimalused. Arvestades, et ei Eestis ega lähiriikides ühtki sarnast fototurismikeskust pole (on küll fotokoolitajaid ja ruumide rendile andjaid,

kuid mitte kohta, mis koondaks enda alla nii õpetajad, loenguruumid, stuudio kui majutuse), on seatud eesmärk täiesti teostatav.

Praegusel hetkel on fototurismi keskuse peamiseks külaliseks siseturist pisikese fotograafia huviga, ent tulevikuplaanide seas on lisaks Eesti külalistele kindlal kohal ka väliskülaliste vastuvõtmine ning neile Eesti fototurismi alaste võimaluste tutvustamine.

Katik eest ja tuld!

www.fototurism.ee

Reis ajakapsliga – Bonifatiuse Gild Viljandis

Teen sulle ettepaneku veidi reisida, olla niiõelda turist. Aga mitte tavaline, vaid ajas rändav turist. Nõus? Seega, seame sammud Viljandi poole, kus asub Bonifatiuse Gildi maja – sealt alustame oma rännakut. Sest Viljandi vanalinnas just selles kohas sai kõik omal ajal alguse.

Esmalt aga astu ajakapslisse ning vajuta seda kutsuvalt plinkivat nuppu seal kangi kõrval...

...oleme nüüd 8. sajandi Inglismaal. Siin sündis 673. aasta paiku mees, kes hiljem sai tuntuks kui Püha Bonifatius. 719. aastal läkitas paavst ta Saksamaale evangeeliumit kuulutama. Mees pühitseti Mainzi piiskopiks, ent langes 757. aastal misjoniretkel paganate käe läbi. Bonifatiusest sai õmblejate ja õllepruulijate kaitsepühak, mis on üpris tähelepanuväärne fakt paljud sajandid hiljem. Aga sellest pärastpoole.

Taas üks nupulevajutus mugavas ajakapslis...

...ning sattusime kaugetest aegadest kaasaega, 2008. aasta Viljandisse. Aprillis asutasid Monika Pill ja Ülle Priks – õmblejad, kel oli suur soov ühendada erinevad käsitöömeistrid ühe katuse alla – siin MTÜ Bonifatiuse Gildi (jah, Püha Bonifatiuse auks). Gildi eesmärgiks on hansaliikumise ja hansatraditsioonide tutvustamine ja propageerimine, keskaja hansa-alaste teadmiste ja oskuste arendamine ja edasiandmine nii koolinoortele kui ka teistele keskaja lemmikele.

Gildis on töösse lükatud erinevad kojad – kehakatte, vitraaži-, naha- ja restaureerimiskoda. Ettetellimisel saab meisterdada ka ehteid, keeta seepi ning valmistada paberit. Samuti kaupa vaadata, oma käega kõike katsuda-proovida ning küsida-uurida. Avatud töökojad viivad sind kiirreisile keskaega, pakkudes hea võimaluse jälgida meistrite tööd, valmistada juhendaja abil ise südamelähedane asi või osta ainulaadne kingitus gildi käsitööpoest, mille kaup on valmistatud nii gildi meistrite kui ka teiste tegijate poolt – seppadelt, kudujailt, ehtekunstnikelt,

Foto: Bonifatiuse Gild

toonud inimesi läbi sajandite tänapäeva; elus hoida ja edendada neid isetegemise oskusi, mis on meis kõigis olemas.“ Ta lisab: „Oskused vajavad ainult pisut õpetamist ja julgustamist.“

Bonifatiuse gildi on oodatud kõik huvilised – sise- ja välisturistid, koolilapsed ja täiskasvanud, otse tänavalt või erihuviga, sest lihtsate asjade meisterdamiseks on ju palju võimalusi. „Pole vahet, kas oled enne sarnaseid asju teinud või mitte. Uus ja loominguline lähenemine asjade valmimisel on alati huvitav,“ selgitab Priks.

Ega's muud kui edasi! Paneme ajakapsli proovile ning suundume tundmatusse tulevikku...

... kus näeme, et juba 2011. aasta suvel korraldab Bonifatiuse Gild nii kauplajatele kui ka küllastajatele ühe meelde jääva ning kaugete aegade hõngulise hansalaada. Ja veel kaugemas tulevikus näeme täitumas perenaise suurt unistust – gildi kordatehtud õueala ja lava, kus saab õpitubasid korraldada ning kauneid helisid pillidest välja võluda.

Ja ongi selleks korraks reis otsas. Kui Bonifatiuse Gildist just praegu, märtsis 2011, rohkem teada tahad, mine aadressile www.bonifatiusegild.ee

õmblejailt, puidumeistrelt jne. Ja et tegijate vanus jääb vahemikku 20-85 aastat, leiabki kauplusest tooteid erinevatele vanuse- ja huvigruppidele. Kusjuures iga asi valmib ükshaaval ja meistri kätega. Kahte täiesti ühesugust asja Bonifatiuse Gildi poest juba ei leia.

Meil, hea lugeja, on nüüd aeg taas kapslisse istuda ning veidi edasi reisida...

... ent kuigi kaugemale me ei jõudnudki! Oleme aastas 2011 ja endiselt Viljandis. Ülle Priks, gildi perenaine võtab meid vastu ja räägib veidi gildi tegemistest. „Meie majas tegutsevad meistrid – käsitöölised, et näidata ja õpetada iidset kunsti, mis on

*Kas teadsid, et...
...kuna vastlapäev on noore kuu aeg, siis niideti sel päeval lambaid või lõigati lammastel vähemalt tukad ära – see pidi selle ära hoidma, et nõiad ei saanud öösel võõrasse lauta tulla lambaõnne ära lõikama. Teati ka rääkida, et kui keegi vastlaööl endale üheksast laudast villa toob ja sellest siis kindad koob, võib ta neid kindaid kandes astuda ükskõik missuguse kohtu ette ükskõik mis jutuga ja alati õiguse saada.*